

EU's regionalpolitikk 2014-20

Fylkesrådmannen rår Vestlandsrådet til å gjere slikt vedtak:

1. Vestlandsrådet støtter en regionalpolitikk som fremmer samhørighet og utjevning mellom regioner med ulike økonomiske, sosiale, geografiske og demografiske utfordringer.
2. Det er avgjørende viktig at EU's regionalpolitikk også i framtiden muliggjør en differensiert offentlig støtte og innsats i ulike typer regioner. Her vil særlig ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift være viktig å videreføre.
3. Det er særlig viktig at det åpnes opp for egne støtteordninger for regioner med geografiske eller demografiske utfordringer, slik som øy-, fjell- og fjordregioner. Vestlandsrådet støtter derfor opp om de initiativ den norske regjeringen har tatt for å sikre at EU's regionalpolitikk også gjennom EØS-avtalen muliggjør en offensiv og differensiert regionalpolitikk i Norge.
4. En mer fleksibel politikk er også viktig for å kunne åpne for en politikk der byregionene i større grad kan være drivkraften for vekst og sentre for nyskaping og kreativitet
5. Vestlandsrådet vil også peke på de positive resultatene som Interreg-programmene har bidratt med, og ber den norske regjeringen om å prioritere en økt satsing på norsk deltakelse i disse programmene i perioden 2014-20.

Prenta vedlegg:

Brev datert 14 desember 2010 fra Kommunal- og regionaldepartementet

Uprenta vedlegg:

- “Investing in Europe`s future. Fifth report on economic, social and territorial cohesion.”. Report from the Commission. November 2010. - http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion5/pdf/5cr_final_web_en.pdf
- Meddelelse fra Kommisionen til Europa-parlamnetet, rådet, det europeiske økonomiske og sociale udvalg, regionsudvalget og den Europeiske investeringsbank. Konklusjonerne af den femte rappoprt om økonomisk, social og territorial samhørighed: samhøringspolitikens fremtid. Europakommisionen (SEK(2010) 1348). http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion5/pdf/conclu_5cr_part1_da.pdf

Saksframstilling

Hva saken gjelder

Denne saken handler om EUs regionalpolitikk for perioden 2014 til 2020, og retter seg mot Europakommisjonens femte samhörighetsrapport om økonomisk og sosial samhörighet. Kommisjonen inviterer til å delta i den offentlige konsultasjonen til rapporten.

Plattformen for EUs regionalpolitikk ligger i den såkalte samhörighetspolitikken. Denne skal sikre økonomisk, sosial og territoriell utjevning i EU, og bruker i stor grad regionpolitikken som et gjennomføringsverktøy.

Kommunal- og regionaldepartementet oppfordrer i et brev, dagsett 14. desember 2010, fylkeskommunene om å delta den offentlige konsultasjonen. Det blir ellers vist til møte i Europapolitisk forum der Europakommisjonens femte samhörighetsrapport ble grundig drøftet. Her deltar også Vestlandsrådet. CPMR, som alle fire fylkeskommunene på Vestlandet er medlemmer av, vil førebu ei endelig uttale på vegne av medlemmene innen fristen, men påpeker i et brev fra presidenten at samhörighetepolitikken i EU har vært enestående god for organisasjonens medlemmer, og trolig langt mer verdifull for Færøyene, Rhodos og Turka enn for Frankfurt, Paris og London.

Selv om regionalpolitikk ikke er en del av EØS avtalen, har måten EU innretter sin regionalpolitikk på stor betydning for norsk regionalpolitikk. EU sin regional politikk danner på mange måter en modell som norsk regionalpolitikk også legger til grunn. Den er også viktig for Norge og for norske regioner både fordi mange av de programmene som norske partnere kan delta i (f.eks. Interregprogrammene) er forankret i regionalpolitikken og fordi regionalpolitikken også omfatter regler for offentlig støtte. Særlig relevant for oss gjelder det en videreføring av unntak for spredtbygde strøk knyttet til statsstøtteregulverket og differensiert arbeidsgiveravgift.

Relevans for Norge

For Norge vil prinsippet om en differensiert regionalpolitikk der man gir muligheter for tilpasning til situasjonen i den enkelte region, være spesielt viktig. Det betyr at fleksibilitet med hensyn til geografi og demografi som viktige variabler for differensiert støtte sammen med at det blir åpnet for spesiell oppmerksomhet til regioner med naturlige handicaps, fjellregioner, øyer, grenseregioner og områder med lav befolkningstetthet, vil være avgjørende.

Det samme kravet til fleksibilitet gjelder i forhold til å skape en politikk overfor byregionene der byene i større grad kan være drivkraften for vekst og sentre for nyskaping og kreativitet. Kommisjonen foreslår derfor at EU lager en egen byregion agenda (urban agenda). Man er også opptatt av å ta særlig hensyn til relasjonene mellom byregioner og områdene rundt.

I tillegg vil kommisjonen sitt forslag om videreføring av Interreg-programmene – i hovedsak som i dag - være viktig for Norge. Her er kommisjonen likevel opptatt av en forenkling av regelverket og en mer spissing av aktuelle tema for støtte spesielt knyttet opp mot målsettingene i EU 2020 og andre styringsdokumenter.

Norge har, representert ved kommunal- og regionalministeren, i stor grad støttet opp om EU kommisjonen sitt forslag. Den norske ministeren har ellers tatt til orde for at de perifere regionene og de tynt befolkede områdene i nord må få spesielt fokus i framtida.

Relevans for Vestlandet

Selv om dette primært handler om hvordan EU gjennomfører sin regionalpolitikk, vil det som nevnt også få konsekvenser for norske fylkeskommuner. Det gjelder spesielt om det åpnes for

egne støtteordninger for regioner med geografiske eller demografiske utfordringer. Dette kan også gjelde fjell- og fjordregioner i Vest-Norge.

Vestland fylkene og partnerne i fylkene har i tillegg vært aktive medaktører i en rekke Interreg-prosjekter, og mange av disse prosjektene har hatt stor betydning for utvikling i mange samfunn på Vestlandet.

Nærmere om bakgrunn, den femte cohesion rapporten, og EU statenes holdning til kommisjonens forslag er lagt ved som et eget notat.

Vurdering

Fylkesrådmannen mener Vestlandsrådet bør støtte EU kommisjonen og opp om det arbeidet kommunal- og regionalministeren allerede har gjort for å støtte opp om de medlemslandene som ønsker dette.

Vestlandsrådet bør også gi uttrykk for at Interreg-programmene har hatt stor betydning for regional utvikling, og at Norge i framtida bør satse minst like mye ressurser på deltakelse som i innværende programperiode (2007-13).